

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 214. — ŠTEV. 214.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 13, 1935. — PETEK, 13. SEPTEMBRA 1935.

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

ANGLIJA JE PRIPRAVLJENA IZSTOPITI IZ LIGE

FRANCIJA JE PONUDILA LAHOM KOMPROMIS, DA BI SE BREZ BOJA POLASTILI ABESINIJE

Zunanji minister Hoare je zahteval kazen za Italijo. Anglija bo v celoti podpirala Ligo narodov. — Kolonialni spor se bo razvil v svetovno vojno. — Seja angleškega vojnega sveta.

ZENEVA, Švica, 12. septembra. — Italija javno kljubuje angleški vojaški sili. V ostrem odgovoru na zahtevo Anglije, da Liga narodov zastavi vse svoje sile proti Mussolinijevemu militarizmu, je nek italijanski delegat rekel:

"Ako bo na zahtevo sira Samuela Hoare naložena kazen, tedaj se bo kontinentalni spor razvil v svetovno vojno."

Delegat je rekel, da bo Mussolini v kratkem odgovoril na grožnjo angleškega zunanjega ministra sira Samuela Hoare, da bo Anglija zapustila Ligo, ako dovolji Mussoliniju, da brez kazni vpadе v Abesinijo.

Italijani se hudujejo na Hoareja, ker je rekel, da stoji Anglija "za stalno, kolektivno nasprotstvo proti vsem dejanjem neizzvanе agresivnosti."

Stališče Francije je v tej krizi zavzelo veliko važnost, ko je ministrski predsednik Pierre Laval brezuspešno skušal priti v stik z Mussolinijem, da bi ga zadnje minuto pridobil za kompromis, po katerem bi Italija dobila mirnim potom skoro vso gospodarsko nadoblast nad Abesinijo.

Že prej je bilo zagotavljano, da bi Laval, ako bi ga Mussolini zavrnil, postavil Francijo popolnoma na stran Anglije in bi prepustil Italiji, ako je dovolj močna, da kljubuje Ligi narodov.

Delegati skoro vseh 54 velikih in majhnih držav, ki so zastopane na konferenci, pred katero je imel sir Samuel Hoare svoj zgodovinski važni govor, so izjavili, da se strinjajo z Anglijo, da se naj enkrat za vselej določi, ako naj Liga še dalje obstoji kot družba "govornikov" brez hrbtnice ali pa da odločno in z geslom "živeti ali umreti" ustavi Italijo.

Nek član Lige je rekel, da bo Italija kršila pravila Lige narodov, ako napade Abesinijo. Za tako kršitev določajo pravila, da ostali člani Lige za tako državo zahtevajo kazen, ki obstoji v gospodarskem pritisku blokada in embargo — ali pa, če treba, tudi vojaška sila.

Pri triurnem odmoru se je zborovanje zopet pričelo ob 4. popoldne. Prvi je pričel govoriti abesinski delegat Tekla Havariat, ki je predlagal Ligi, da pošlje v Abesinijo komisijo, ki naj dožene, ako je Italija upravičena imenovati Abesinijo barbarstvo.

Trdeč, da so bile italijanske fotografije ponarejene, je Havariat z zadovoljstvom pozdravil mednarodno pomoč za razvoj Abesinije ter rekel: — "Moja dežela je pripravljena sprejeti vsak pamenten predlog, ki je stavljen v dobri volji."

LONDON, Anglija, 12. septembra. — Angleški vojni svet se je sestal pod predsedništvom ministrskega predsednika Baldwina že tretjič v manj kot treh tednih.

O tej seji ni bilo izdano nikako uradno poročilo, toda domneva se, da je vojni svet z ozirom na to, da je seja trajala dve uri in pol, razpravljal o novih korakih, da je Anglija pripravljena za akcijo z ozirom na pretečo vojno, katere bi bile potegnjene tudi angleške kolonije.

ADDIS ABABA, Abesinija, 12. septembra. — Abesinske čete, ki so se nahajale blizu meje Eritrije, so se umaknile 18 milj, da se izognejo vsakemu obmejnemu spopadu z italijanskim vojaštvom.

MARSEILLE, Francija, 12. septembra. — Danes se je odpeljal v Abesinijo s parnikom "Angers"

Mussolinija je treba na vsak način ukrotiti

UMOR ALI SAMOMOR?

Mlado pevko so našli, s prestreljeno glavo v hiši milijonarjevega sina. Oblasti preiskujejo.

West Chester, Pa., 12. sept. — Henry H. Rogers, Jr., potomec milijonarke družine, je bil pred tednom dni povabil na svoje tukajšnje posestvo krasno mlado pevko Evelyn Hoey in svojega prijatelja, filmskega fotografa Williama J. Kellyja. Poleg gostitelja, pevke in fotografa sta bila v hiši še šofer in kuhar. Trojica je ves teden pivala in uganjala orgije, sinoči je pa nenadoma počil strel. V spalnici so našli Evelyn Hoey s prestreljeno glavo. Oblasti so pred veliko zagonetko: ali se je izvršil umor ali samomor?

Ko so dospeli policisti, so našli Rogersa na trati pred hišo. Bil je tako pijan, da niti govoriti ni mogel.

V hiši je bilo vse razmetano. Telefonska zveza je bila prekinjena. Fotograf William J. Kelly pravi, da je spal, ko se je izvršilo usodopolno dejanje.

Rogersa in Kellyja so zaprli pod sumnjom umora.

DEMONSTRACIJA FARMERJEV

Utica, N. Y., 11. septembra. — R. J. Clemens, voditelj "neodvisnih" farmerjev, je rekel danes, da se bo vršila dne 19. septembra v Syracuse velika demonstracija, čije svrha bo protestirati proti governerju Lehmanu. K governerju je bila poslana posebna delegacija, ki je zahtevala, naj odpravi kontrolo nad mlekom. Governer je zahtevo odklonil, češ, da bi se po odpravi kontrole takoj znižale mleku cene, vsled česar bi imel farmer največjo izgubo.

PETNAJST PREGOVARJEV ŽIVIH ZGORELO

Barnsley, Anglija, 12. sept. — Ko je po silni eksploziji v North Gawber premogovniku izbruhnil požar, je petnajst pregovarjev zgorelo pri živem telesu. Reševalci so slišali njihove obupne kliče na pomoč, pa jih ni bilo mogoče rešiti.

STRELJANJE V MEHIŠKI ZBORNICI

Mexico City, Mehika, 11. septembra. — V mehiški poslanski zbornici je prišlo danes do hudega streljanja. Neki poslanec je bil usmrčen, dva pa ranjena. Streljati so začeli tekom debate, če naj se odstavi governerja države Queretaro ali ne.

ZLATO POSLANO V AMERIKO

Paris, Francija, 12. sept. — Iz Chase National Bank v Parizu je bilo prenešenih 34 zabojev zlata v vrednosti \$1,700,000 na parnik Bremen. Zlato je namenjeno za Chase National Bank v New Yorku.

bivši letalec Hal Du Bernier, ki namerava rekrutirati oddelek ameriških letalcev za abesinskega cesarja. Za prostovoljno letalsko službo v Abesiniji se je zglasilo pri njem baje že dvesto ameriških letalcev.

KMETJE KORAKAJO V BUKAREŠT

Ovreči hočejo vlado in pregnati Magdo Lupescu. — V Bukarešto bo vkorakalo 200,000 kmetov.

Bukarešta, Romunska, 12. septembra. — Voditelji romunske narodne kmetijske stranke so organizirali svoje pristaše za pohod na Bukarešto v namenu, da odstranijo Magdo Lupescu, prijateljico kralja Karola, kot moč za prestolom. Nekateri voditelji zatrjujejo, da se bo tega pohoda vdeležilo najmanj 200.000 kmetov in sicer enkrat prihodnji mesec.

Po tajni seji voditeljev je bilo naznanjeno, da je namen tega vkorakanja v Bukarešto prisiliti vlado ministrskega predsednika Tafaurescu, da odstopi. Ko bo enkrat stranka na vladi, bo njena prva naloga, da odstrani Magdo Lupescu, hčer romunskega trgovca, s katero je Karol pred leti zapustil deželo in se tedaj odpovedal pravici do romunskega prestola.

Voditelji stranke nameravajo vzporediti ta pohod na Bukarešto kot jasen znak nezadovoljstva kmetijskega prebivalstva z zadevami, ki se gode v Bukarešti.

Nek voditelj je rekel: — Naši kmetje bodo prišli v mesto na vozovih, katere bodo vlekli voli in vtaborili se bodo v Bukarešto, dokler vlada ne odstopi.

Strankini voditelji so sklenili, da dajo svojo podporo bivšemu ministrskemu predsedniku Juliusu Maniu, ki je že dolgo odločen nasprotnik mme. Lupescu.

Voditelji kmetijske stranke so že na svojem zborovanju v Brasovu v juniju izrazili svojo nevoljo nad odnosi med kraljem in Magdo Lupescu ter so posvarili kralja, da se bodo dvignili, ako kralj ne odslovi svoje prijateljice.

Dr. Maniu je na tedanjem zborovanju kmetov rekel: — Rumunska zahteva, da nas vlada dajo samo kristjani in da je zahrbtni židovski vpliv v palači, ki uničuje dostojnost in sloves doma in zunaj, enkrat za vselej iztrebljen.

Tako v demokratskem kot v republikanskem taboru prevladuje prepričanje, da vsled smrti senatorja Huey Longa pri prihodnjih volitvah ne bo prišla na površje tretja stranka. Republikanci so pozdravili Longovo naznanilo, da bo pri volitvah nastopil kot kandidat tretje stranke, ker so bili mnenja, da bo Long "jeziček" na volilni tehtnici. Demokrati pa zatrjujejo, da Longova tretja stranka Rooseveltovi kandidaturi ne bi prav nič škodila.

Obe stranki razmišljate o tem, kako bi zbrali potrebni sklad za kampanjo. Republikanci imajo na banki \$25.000 in nikakih dolgov. Demokrati pa imajo sicer na banki \$14.890, toda imajo še dolg \$417.868 iz leta 1928, ko je bil Alfred E. Smith predsedniški kandidat demokratske stranke.

Nenavadno zanimanje je zbudil obisk župnika Charlesa E. Coughlina pri predsedniku Rooseveltu v Hyde Park. Kot znano, je župnik Coughlin zadnje mesece po radio ostro napadal Rooseveltovo vlado.

REPUBLIKANCI SE ZELO MUDI ZA KAMPANJO

Longova smrt je olajšala položaj stranke. — Roosevelt bo na zapadu opravičil delovanje kongresa.

Washington, D. C., 12. sept. — Voditelj manjšine v poslanski zbornici poslanec Snell iz New Yorka očita predsedniku Rooseveltu, da je diktatorsko zahteval sprejem protustavnih postav, katere bo najvišje sodišče najbrže zavrglo in da bo Roosevelt odločitev najvišjega sodišča prihodnje leto porabil za svojo kampanjo.

Medtem ko republikanci že pripravljajo svojo volilno kampanjo, je James A. Farley izjavil, da demokratski odbor prihodnje mesece ne bo naredil ničesar, temveč bo pričel šele v januarju s svojim delom in bo naročil delegatom posameznih držav, da za predsedniškega kandidata zopet nominirajo predsednika Roosevelta.

V republikanskem glavnem stanu je predsednik narodnega odbora Henry P. Fletcher zaposlen s pripravami za sejo republikanskega narodnega odbora, ki se bo vršila v dveh tednih. Fletcher namerava na seji predložiti načrt, o katerem naj prihodnje mesece razmišljajo strankini voditelji.

Ne glede na narodni odbor pa demokrati ne bodo držali rok križem. Kot se naznanja iz Hyde Park, namerava predsednik Roosevelt na svojem potovanju po zapadu imeti saj en govor, v katerem bo razpravljal o uspehih, katere je dosegel zadnji kongres.

Tako v demokratskem kot v republikanskem taboru prevladuje prepričanje, da vsled smrti senatorja Huey Longa pri prihodnjih volitvah ne bo prišla na površje tretja stranka. Republikanci so pozdravili Longovo naznanilo, da bo pri volitvah nastopil kot kandidat tretje stranke, ker so bili mnenja, da bo Long "jeziček" na volilni tehtnici. Demokrati pa zatrjujejo, da Longova tretja stranka Rooseveltovi kandidaturi ne bi prav nič škodila.

Obe stranki razmišljate o tem, kako bi zbrali potrebni sklad za kampanjo. Republikanci imajo na banki \$25.000 in nikakih dolgov. Demokrati pa imajo sicer na banki \$14.890, toda imajo še dolg \$417.868 iz leta 1928, ko je bil Alfred E. Smith predsedniški kandidat demokratske stranke.

Nenavadno zanimanje je zbudil obisk župnika Charlesa E. Coughlina pri predsedniku Rooseveltu v Hyde Park. Kot znano, je župnik Coughlin zadnje mesece po radio ostro napadal Rooseveltovo vlado.

ITALIJANOM BI BILO TREBA ZAPRETI SREDOZEMSKO MORJE

OXFORD, Anglija, 12. septembra. — Ne samo odlični učenjak, temveč tudi kot neutrudljivi boritelj za izboljšanje mednarodnega življenja svetovnoznan profesor Gilbert Murray je na svojem posestvu blizu starega vseučiliškega mesta za Associated Press napisal svoje naziranje o sedanjem svetovnem položaju.

KONGRES V NUEREMBERGU

Hitler je rekel kongresu, da Nemčija ni več žoga. — Hoče živeti v miru, toda hvali novo armado.

Nueremberg, Nemčija, 12. septembra. — Adolf Hitler je na nazijskem kongresu povedal svetu, da je Nemčija dobila svojo vojaško svobodo in da ni več žoga drugih narodov.

V svojem razglasu, katerega je prebral na kongresu, je napadal Hitler Wilsonovih 14 točk ter je zaklical:

— Nemčija ni več predmet tujih narodov, temveč je sedaj na varnem — ne na varnem s pogodbami, temveč po pravi moči naroda in po trdni volji svojih voditeljev.

Rudolf Hess, minister brez portfeja in predsednik kongresa, je rekel nazijem, da je Hitler rešil Nemčijo boljševizma. Deležen je bil velikega odobranja 30.000 poslušalcev, ko je obsojal Žide in komuniste.

Hitler je popoldne slovesno položil vogelni kamen za novo nazijsko zborovalno dvorano, ki bo največja stavba te vrste na svetu. Naziji zatrjujejo, da bo imel Nueremberg še 1000 let zborovalno dvorano, ki bo monumentalna stavba, kot je bil Kolizej starega Rima.

Ko bo poslopje v osmih ali njem prostora za 60.000 ljudi.

ANGLEŠKI KRALJ POCASTIL LONGA

Baton Rouge, La., 12. sept. — Ob mrtvaškem odru pokojnega senatorja Huey Longa je kralj venec orhidej, ki jih je poslala družina angleškega kralja. Venec je stal najmanj 1500 dolarjev.

FRANCOSKI BREZPOSELNI POSLANI NA DEŽELO

Paris, Francija, 11. sept. — Francija je pričela z gibanjem "nazaj na deželo," ko je kmetiskim delavcem, ki so prišli v mesta iskat dela, dovolila prosto vožnjo, da se vrnejo v svoje domače kraje. Poleg tega, da bodo imeli po železnicah prosto vožnjo, jim bo vlada izplačala državno podporo za tri mesece, kakor bi jo prejeli, ako bi ostali v mestu. Kdor pa prejme to izplačilo, se mora zavezati, da se naseli v občini, kjer ima svoje sorodnike.

Christemberryjeva obdoližitev je povzročila veliko presenečenje tako med Longovimi prijatelji kot med nasprotniki, v času, ko se prijatelji in sovražniki potegujejo za mogočno žezlo umorjenega diktatorja.

Po njegovem mnenju ima Liga narodov dvojni namen: preprečiti vojno med Nemčijo in Francijo in, kot je rekel Edward Grey, izravnati pot do novega načina skupnega človeškega življenja. Žal, da sta še dva močna naroda, ki mislita na razširjenje svoje moči in na čelu vsem onim, ki zasledujejo to v bistvu anarhistično misel, je signor Mussolini, ki vsiljuje v vojaško vezbanje že 7 let stare otroke.

Sedaj pa je Murray Ligi narodov kot organizaciji držav, ki se zavzemajo za mir in pravico, vrge rokavice v obraz, da na to izzivanje more biti le en odgovor: občutne kazni. Pri tem ni treba teči niti kaplja krvi. Najprej naj bi vse države odpoklicale svoje diplomatske zastopnike iz Rima. Ako to ne bi pomagalo, bi morale vse države prepovedati kupovati italijansko blago in če tudi še to ne bi pomagalo, bi morale pomorske vesile, pred vsem Anglija in Francija, od Lige narodov dobiti naročilo, da za Italijo zapro oba izhoda iz Sredozemskega morja.

— Nemčija ni več predmet tujih narodov, temveč je sedaj na varnem — ne na varnem s pogodbami, temveč po pravi moči naroda in po trdni volji svojih voditeljev.

Rudolf Hess, minister brez portfeja in predsednik kongresa, je rekel nazijem, da je Hitler rešil Nemčijo boljševizma. Deležen je bil velikega odobranja 30.000 poslušalcev, ko je obsojal Žide in komuniste.

Hitler je popoldne slovesno položil vogelni kamen za novo nazijsko zborovalno dvorano, ki bo največja stavba te vrste na svetu. Naziji zatrjujejo, da bo imel Nueremberg še 1000 let zborovalno dvorano, ki bo monumentalna stavba, kot je bil Kolizej starega Rima.

Ko bo poslopje v osmih ali njem prostora za 60.000 ljudi.

LONG JE POSTAL ŽRTEV OBSEŽNE ZAROTE

Baton Rouge, La., 12. sept. — Medtem ko leži truplo senatorja Huey Longa v mramornati rotundi v Kapitolu, katerega je Long zgradil, ko je bil governer, so njegovi prijatelji objavili senzacijsko obdoližbo, da umor ni bilo delo enega samega človeka, temveč delo organizirane zarote.

Longov tajnik Earle J. Christemberry je rekel, da ima dokaze, da je bil dr. Carl A. Weiss, ki je ustrelil Longa, z listkom izzreban za morilec v klubu Longovih političnih nasprotnikov.

Long bo pokopan na vrtu državne Kapitolu. Vrt pred kapitolom bo predelan po načinu vrta pred Lincolnovim spomenikom v Washingtonu.

Christemberryjeva obdoližitev je povzročila veliko presenečenje tako med Longovimi prijatelji kot med nasprotniki, v času, ko se prijatelji in sovražniki potegujejo za mogočno žezlo umorjenega diktatorja.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakner, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
318 W. 14th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Škandlo	Na pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na šest let	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisil brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovodno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naslani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 318 W. 14th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3878

PRIPRAVE ZA NOVO VOJNO

Pošast silne bojzani se zopet plazi po svetu. To je bojazen za lastno varnost, strah pred sosedi, stremljenje zmagovitih in nasledstvenih držav, kako obdržati tisto, kar so jim zajamčile "mirovne pogodbe", in naporu diktatorjev, da se obdrže v sedlu.

Vse to je ustvarilo položaj, v kakršnem se svet danes nahaja.

Zaupanje v Ligo narodov gine, kajti ta organizacija je baš v zadnjih dneh pokazala svojo nemoč.

Če je treba kaj več dokazov, naj služijo za dokaz manevri, ki so jih nedavno vprizorile skoro vse evropske države.

Vse to dokazuje, da prvi stari svet v novo vojno, ki bo dosti strašnejša od one, ki je izbruhnila leta 1914 ter bo pomenila konec evropske kulture.

Razlogi, ki so dovedli svet v moralno propast so znani slehernemu, ki je v zadnjih petnajstih letih z odprtimi očmi zasledoval dogodke na svetovni pozornici.

Zrno vsega je in ostane versailleski mir ter druge pogodbe, ki so bile sklenjene v poznejših letih.

Države se oborožujejo ter brez sramu priznavajo, da trošijo več denarja za armade, mornarice in zračne sile nego kdaj poprej.

Da države niso pripravljene samo za obrambo, pač pa tudi za napad, dokazuje italijansko-abesinski spor. Poskusna mobilizacija je pokazala, da zamore Mussolini poklicati pod orožje skoro deset milijonov Italijanov.

Klic: "Mi smo pripravljeni" odmeva od vseh strani.

Z manevri v Alpah je pokazal Mussolini moč italijanske armade, z manevri ob nemški meji je pokazala Francija, kaj bi zmogla v slučaju vojne, angleška mornarica zbrana pri Spithead, je pokazala, da se Angliji ne more na morju nihče ustavljati. Manevri rdeče armade v Moskvi so morali zadiviti slehernega še tako kritičnega opazovalca.

Med Zuerichom in Luzernom se vežbajo švicarski vojaki, na Češkem in po raznih balkanskih državah so bile pa vojaške vaje ravnokar končane.

In Amerika? Veliki armadni manevri blizu Middletown, N. Y., in novi mornariški program je odgovor na to vprašanje.

Soglasno s poročili generalnih štabov ni bilo pri evropskih manevrih niti zmagovalcev niti premagancev.

Kdo ve, če bodo v vojni, ki utegne vsak hip izbruhniti, ravno tako?

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$18.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$28.05	Lir 300
\$11.75	Din. 500	\$42.15	Lir 500
\$23.50	Din. 1000	\$84.30	Lir 1000
\$47.00	Din. 2000	\$168.60	Lir 2000

KEE SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bomo v dnevnik ali listah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJH

Za izplačilo \$ 5.— morate plačati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.50
\$15.—	\$15.75
\$20.—	\$21.00
\$25.—	\$26.25
\$30.—	\$31.50
\$35.—	\$36.75
\$40.—	\$42.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najša nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbine \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
318 WEST 14th STREET New York, N. Y.

Dopisi.

Poljanska Dolina, Jugoslavija (Dalje)

Tudi letos imamo precej letoviščarjev v dolini, ki se pa večinoma le Poljan drže, da si jih imajo tudi drugod dovolj. Toda pritožujejo se, da prenaplno menjavajo gospodarje, pri katerih jim to ali ono ni všeč in jim je seveda tudi vse predrago. To je vse razvajena mestna gospoda, ki misli, da se bo na kmetih vse zastoj dobilo, predvsem pa da bi jih ti kot "gospodo" častili. Kot se sprevidi, je navadno od njih prav malo dobička.

Nekateri so si nabavili posteljnega in namiznega orodja, vtaknili v to zadnje denarje, pride pa kak prenapletež za par dni in to je vse. Občina in davkarija pa hočeta imeti svoje. Kje potem vzeti!

Dobro je le to, da k nam večinoma stari znanci prihajajo, ki so že večkrat počitnice tu prebili in ti se tudi svojih starih gospodarjev drže.

Med letošnjimi letoviščarji je bilo opaziti tudi take, ki nosijo fese na glavi. Počastila pa je dolino, predvsem Poljane, gospa Skušek, ki je rojena Japonka, s svojo hčerjo, ki sta se dalj časa tukaj mudili na oddihu. Ona se je seznanila namreč z ing. Skuškom, ki je bil kot vojni ujetnik z ladje "Cesarica Elizabeta" na Japonskem in sledila je poroka. Posebno pozornost je vzbujala med našimi ljudmi njena japonska obleka, v kateri se leta s sosedi precej izboljšali. To je prav. Poprej smo vedno morali slišati streljanje in ropot in to večkrat tik za mejo, od pomladi do jeseni in tudi pozimi. To je mnoge razburjalo, ker so vedeli, da je to strašenje namenjeno nam.

Drugače pa sedaj na oni strani mirujejo, kar pomeni, da so se odnošaji od lanskega leta s sosedi precej izboljšali. To je prav. Poprej smo vedno morali slišati streljanje in ropot in to večkrat tik za mejo, od pomladi do jeseni in tudi pozimi. To je mnoge razburjalo, ker so vedeli, da je to strašenje namenjeno nam.

Odkar imajo homatije tam doli v Afriki je precej naših ljudi pribežalo na to stran, t. j. takih, ki nimajo veselja božati se z Abesinci. Med njimi so gotovo tudi taki, ki imajo druge grehe nad seboj in tako iščejo zavetja kot ubežniki s katerimi se pri nas še lepo ravna.

Toliko za danes. Prihodnjic pa še kaj. Pozdrav vsem bralcem in prijateljem G. N. Siro Amerike. J. B.

POZDRAV

Predno se podam v domovino s parnikom "LaFayette", pozdravljam vse svoje znance in prijatelje v De Pue, Ill. — Tempotom se iskreno zahvalim potniškemu oddelku "Glasa Naroda", kjer so mi za potovanje vse tako točno preskrbeli. Potniški oddelk "Glasa Naroda" slehernemu rojaku najtopleje pripravimam. Alojzij Močnik na poti v Bistričico pri Kamniku.

LAHAK NAČIN ZA OČIŠČENJE POLTI

MLEKO zamore izčistiti grde pege in maroge, ko so se vse druge metode izjavile! Kajti mleko je izmed vseh živil najbogatejši vir kalcija. Mnogi dragi izvedenci za kožo predpišejo predvsem kalcij za izčiščenje kože. Z vsako čašo mleka, ki ga pijete, ste deležni kalcijeva zdraviljenja!

To zveni skoraj preveč preprosto, kaj ne? Hladno, sveže mleko. Samo za par peninj zdravljenje! Pri vsaki jedi naj bi ga izpil čašo. Poskusite. Mleko naj bo vaša pijača pri obedu.

IZČISTITE SVOJO POLT Z MLEKOM

SHUŠAJTE Z MLEKOM — Obenite svojo živahnost, ko strokovnjaško izgovarjate tako: "Pijte mleko, kot pijete 'The Milky Way'". Dijete filmskih zvezd. Pošljite dopisnico s svojim imenom in naslovom: Bureau of Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

Milford, N. Y.

Že dolgo se nisem nič oglašil v listu Glas Naroda, danes pa imam malo priložnosti, da napišem par vrstic, kako se nam godi v državi New York.

Vreme je vsakovrstno. Precej sniha pomlad, v poletju je bilo pa tudi dosti dežja oziroma nalivov, take da je bila v več krajih škoda obilna.

Letino imamo bolj srednjo. Žita bo še precej, ki ga bomo skoraj omlatili. Sena je bilo dosti za prehrano živine čez zimo. Sadja bo jako malo; pa enih krajih skoraj nič. Jabolčnika bo malo ali nič.

Tudi nas kmetje tepe depresija ali podomače rečeno revščina, ki jo že tako dolgo nosimo in prekladamo z ramena na ramo. Kedar bo tega konec, nikdo ne ve.

Kmetje sploh ne moremo prodati pridelkov niti za smešno ceno. Sploh smo pa sami krivi, ker nimamo organizacije. Ako bi imeli organizacijo, bi bilo veliko boljše za nas in bi vsej imeli določene cene za pridelke, živino in mleko.

Zdaj nam plačajo za naš pridelok kakor se kupcu poljubi. Kmet mora prodati, hočeš ali nečeš, moraš.

Ne smem pozabiti, da se je tudi smrt oglašila v naselbinu. Pobrala nam je priljubljenega prijatelja, rojaka Anton Luleka. Umril je 20. julija, v starosti 58 let. Zadel ga je bila kap. Zapustil je družino, ženo Amalijo in štiri hčere ter neizmerno dosti prijateljev, kar je pokazala njegova zadnja pot k večnemu počitku. Pokopani je bil po katoliških obredih na pokopališču v Coopers-townu, N. Y. Rojen je bil v Stopicah pri Zagorje ob Savi Anton Lulek je pripadal k S. N. P. Jednoti, k postaji Otsego Farmers, št. 457 v Coopers-town, N. Y. Hvala članom cmenjenega društva za udeležbo pri pogrebu.

FARMO PRODAM ALI ZAMENJAM

za dvodružinsko hišo v Clevelandu. Farma je velika 17 in 1/4 akra. Na nji je hiša 6 sob. Vsa gospodarska poslopja so v dobrem stanju. 4 akri vinograda. Pripraven prostor za piknike. Cena zmerna. Prodaj vsled moževе smrti. Za pojasnila pišite na: Mrs. MARIE DRAGAS Town Line Road Perry, Ohio (3x)

ABESINCI NA BOJNEM POHODU

Oddelek abesinskih vojakov na poti proti Eritreji, kjer je zbrana glavna sila italijanske armade. Večina Abesincev je opremljenih z modernim orožjem, vežbajo jih pa švedski častniki.

Tisti, kdor še ni zavarovan pri nobeni Jednoti ali Zvezi, naj nemudoma pristopi k eni ali drugi.

Rad bi še kaj poročal, pa se bojim koša, ki čaka za vsak slučaj. Toraj naj končam in naj se kdo drugi kaj oglašil. Pošiljam pozdrave vsem slovenskim farmerjem širom Združenih držav.

August Končar.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA A DOPISNICI SPOKOČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Po skoro dveletni težki bolezni je dne 1. septembra v Joliet, Ill., umrl rojak Štefan Smrekar v starosti 43 let. Pokojni je bil doma iz Zatične na Dolenjskem od koder je prišel še mlad v Ameriko ter je z izjemo par let bival ves čas v Jolietu. Nad 12 let je delal v opekarni. Imel je težko delo, pri katerem si je nakopal tudi bolezen.

V Chisholmu, Minn., se je vršila poroka rojaka Franka Cente, ki se je poročil s hčerko iz Kordeseve družine. Oba sta bila rojena tu. Zenin je mestni tajnik. V Chisholmu je večina mestne vlade z županom vred v rokah Slovencev.

Anton Lesjak v Franklin, Kans., o katerem smo poročali, da ga je smodnik opalil, ko je v jami zavrtal neuzgani naboj, je za opeklina umrl. Star je bil 61 let in doma iz Krašne pri Kamniku. V Ameriki je bil 30 let in tu zapuščena žena in štiri odrasle otroke.

V Calumet, Mich., je Jos. Ueman, star 46 let in doma iz Šmihela na Dolenjskem, umrl na posledicah telesnih poškodb, ki jih je dobil pred štirimi leti v bakrenem rudniku. Umril je v Owasu, Wis., med potjo v Mayoovo kliniko v Mimesoti. Pokojnik zapuščena žena, dva sinova in štiri hčere.

John Ujčić, istrski Hrvat, ki je dolgo časa čakal na Ellis Islandu na deportacijo v Istri — kjer ga je čakala gotova smrt od Mussolinijevih krvnikov — je zadnji teden z dovoljenjem naseljenjskih oblasti odpotoval v Rusijo. Ujčić je bil aretiran na zapadu zaradi komunističnih aktivnosti.

Peter Zgaga

SVOBODA

Toliko govorimo in pišemo o svobodi, pa vendar naposled nihče natančno ne ve, kaj je pravzaprav svoboda.

Po mojem mnenju svobode sploh ni mogoče natančno označiti, kakor ljubezni in večnosti ne.

Svoboda si vsak po svoje zamislija in tolmači. Kar ima eden za svobodo, smatra drugi za neznosno suženjstvo.

Nekateri naši rojaki starejše generacije pravijo, da so zato prišli v Ameriko, ker jih je Avstrija preganjala. Dasi nisem bil nikdar poseben zagovornik in ljubitelj pokojne Avstrije, tega ne verjamem, četudi me bo zaradi teh besed ta ali oni smatral za Avstrijaka.

Le roko na srce, prijatelj, in pošteno priznaj, da te Avstrija ni prav nič preganjala, ampak soldaščina ti je smrdela, ameriški dolarji so ti dišali, ljubica se ti je z drugim spajdašla, na sodnijo so te klicali ali je bila pa kakšna druga stvar, da si se znebil avstrijskega jarma in si postal ameriško svoboda.

Slovenski narod je pa kot celota zares z vso vmeno hrepel po svobodi in jo je upal najti v Jugoslaviji.

Svetovna vojna je rodila Jugoslavijo, toda o tamkajšnji svobodi ni kaj posebno ugodnih poročil.

Pogrešajo jo predvsem Slovenci in Hrvatje, pa tudi Srbom je vlada s prevelikim korcem ne deli.

Kaj je svoboda, kje je svoboda?

V afriških džunglah, na južni ameriških pampah, v ameriških desertih, v sibirskih tundrah, na daljnem severu! Da, tam je svoboda, toda je tako dolgo, dokler se dva človeka ne srečata. Ko se bližata drug drugemu, se kujeta postave, kateri bosta skušala drug drugega podrediti.

Jetniku in kazencu je vse, kar je izven jetnišnice, kraljestvo svobode, pa naj se bo jetnišnica še v tako avtokratični državi. Ko je pa enkrat "svoboden", mu ni nikdar svobode dovolj.

Popolne svobode, kot si je nekateri zamislija, pa sploh ni, niti v Ameriki ne, četudi uživa sloves najsvobodnejše dežele na svetu.

Nedavno sem slišal downtownskega rojaka takole modrovati:

— Pravijo, da je svoboda v Ameriki. Ja, kakšna svoboda, za božjo voljo? Četudi ni več prohibicije, ne dobiš pred deveto uro zjutraj poštenega drinka v salonu.

— Poleti ne smeš v parku na travi ležati; po enajsti uri zvečer ne smeš odpreti radia; če so ljudje v lajni, moraš pazljivo na konec lajne stopiti; v najhujši vročini ne smeš nag na cesto; voziti moraš vedno po desni strani; lepi neznan ženski ne smeš reči, da ti ugaja; če slečeš v finem restavrantu rekele ter vzameš pečeno kokoš z mize in jo pričneš obrirati, te vržejo zaradi nespodobnega vedenja na cesto; ako ženo malo bolj trdo primeš, pokličejo sosedje policijo; sodniku, ki te po krivem obsodi, ne smeš ugovarjati; v kino ne smeš kaditi; nebogljivega otroka ne smeš tepsti; če ob poštni nabiralnik prižgeš žvepenko, te zapro za šest mesecev; ako ti srce veselje prekipeva, ne smeš vriskati; če od žalosti tuliš po cesti, te zaradi pijanosti zapro.

— Ali je to svoboda? Tista toliko opevana ameriška svoboda?

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TRI DNI MED MORSKIMI VOLKOVI

Francoska letalea Letourant in Briant v službi kolonialne vojske v Indokini sta doživela na svojem nedavnem službenem poletu pustolovščino ob kateri zastane človeku kri v žilah.

Letala sva dobrih 120 milj od Saigona nad širinim morjem, ko sva naenkrat začutila, da z motorjem ni vse v redu.

Zgodaj zjutraj sva se napila vode iz tanka v motorju. Bila je sicer topla in neokusna, vendar pa se vedno boljša od slane morske vode.

Naenkrat so naju od vseh strani obkolili morski volki. Švigali so sem in tja in prežali na plen, kakor lačne zveri.

Nekaj časa je trajal ta strašni ples, potem so pa postale morske pošasti bojevitije in v duhu sva se že poslavljala od življenja.

Moj tovariš je pograbil veslo in začel udrihati po najbolj bojevitih morskih volkovih, toda pri tem je nama pretela nevarnost, da bi se letalo preveč nagnilo, kar bi pomenilo strašen konec obeh.

Kitajska vodi kar najbolj žilavo borbo proti nepismenosti, ki je najbolj kriva, da je ta ogromna, tako obljubena in z naravnimi zakladi tako bogata država bolj šibka, nego skoraj najmanjše države v Evropi.

V Sanghaju je nič manj nego 480.000 nepismenih oseb, a oblasti so si postavile za cilj, da jih v teku enega leta nauče rabiti 600 najboljše kitajskih pismenk.

Pouk bo prisilen in sicer še tako, da osnujejo za tiste, ki bi v šolo ne zahajali, posebno policijo. Kazen za takšen prestopek znaša od 5 dolarjev.

Pouk bo prisilen in sicer še tako, da osnujejo za tiste, ki bi v šolo ne zahajali, posebno policijo. Kazen za takšen prestopek znaša od 5 dolarjev.

Razne vesti.

180.000 KITAJCEV SE UCI PISATI

izogibne smrti v žrelu morske pošasti. To so bili nepopisni trenutki groze, najstrašnejše, kar more človek doživeti.

Toda v najstrašnejšem trenutku je prišla nepričakovana rešitev. Že tretji dan so naju žejna in sestradana oblegali morski volkovi, najino življe-

delo kakršnokoli. Na šolo pride okrog 300 učencev in to pomeni, da bodo vsaka dva meseca izučili okrog 66.000 učencev ali v enem letu vse nepismene.

NAJIMOVITEJŠA ŽENSKA

V Londonu se je te dni snovila najbogatejša ženska na svetu, Dodge Backerjeva. Stopila je v tretje pred altar. Nje tretji mož je naturalizirani Američan Timofej Good.

SMRT JUNAKINJE MORJA

V bolnišnici v Lorientu na Francoskem je umrla 70letna vdova Evgenija Marejeva, ki so jo pred dobro četrtjo stoletja listi po vsem svetu slavili kot "junakinjo morja."

Marejeva je bila žena svetilniškega čuvaja v Cordoinu, na precej nemirni točki francoske obale. Nekega večera, baš ko se je pripravljala, da prižge luč, je postalo Mareju slabo. Zgrudil se je na tla, žena ga je nezavestnega spravila v posteljo. Tedaj ji je prišlo na misel, da luč v svetilniku ne gori in da so ladje zunaj na morju v veliki nevarnosti.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

nje je viselo na nitki, ko so naenkrat postale morske pošasti nekam čudno nemirne — na obzorju se je prikazala ladja in morski volkovi so se pognali za njo. Bil je japonski potniški parnik. Nisva mogla verjeti, da bi naju kdo slišal, vendar sva pa pričela klicati na pomoč, kolikor sva se mogla.

VAZNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je rasvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lavitka

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffig

INDIANA: Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS: Chicago, J. Berck, J. Lukatich

KANSAS: Girard, Agnes Molnik

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN: Detroit, Frank Steier

MINNESOTA: Chisholm, Frank Goube

MONTANA: Roundup, M. M. Pantan

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Stralaha

OHIO: Barberton, Frank Trober

OREGON: Oregon City, Ore., J. Kohlar

PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Sheb

WYOMING: Rock Springs, Leah Tuzar

Vsak zastopnik tega podjetja se sveto, kakor je pravi zastopnik, to je, da ga je treba plačati.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA / 'Z 17. STOLETJA / Spisal: ALESSANDRO MANZONI

62

Končno dosežeta drugi breg. Renzo se zajeze iz čolna, zahvali se v srečo Bogu, nato glasno čolnarju, seže v žep, zveče milanski srebrnik — v takih razmerah to ni bil majhen trošek — ter ga ponudi postenjaku. Ta je še enkrat osinil milanski breg z očmi, pogledal gor in dol po reki, vzela napitnico, jo spravil, nato stisnil ustne, jih povrh še prekrizal s prstom, rekel: "Srečno pot!" ter se vrnil.

Da se bravec ne bo preveč čudil ribičevi uslužni in molčljivi vljudnosti, ga moramo poučiti, da je bil mož temu vajen, ker so ga tihotapei in tolovaji večkrat prosili za podobno uslugo in jim je ustrežal ne toliko iz ljubeznosti do majhnega in negotovega dobička, ki mu ga je moglo to prinesiti, kolikor zato, da bi v teh slojih ne imel sovražnikov.

Renzo je kmalo dospel v kraj, kjer stanuje bratranec. Ko vstopi ali še preden prestopi prag, razloži zelo visoko hišo z več vrstami silno dolgih oken; spozna, da je to predilnica, vstopi in vpraša glasno med ropotanjem koles in padajoče vode, ali je tam neki Bortolo Castagneri.

"Gospod Bortolo? Evo ga tam." — Gospod? Dobro znamenje, — pomisli Renzo; zagleda bratranca in steče k njemu. Oni se obrne, spozna rudenčiča, ki mu pravi: "Tu sem." Oni začuden vzkligne: "Oh!", oba dvigneta roke ter se objameta okrog vratu.

"Če ti naj povem — nisem prišel po svoji volji," je rekel Renzo in čisto na kratko, a ne brez ganjenosti, mu je povedal svojo žalostno zgodbo.

"To je kaj drugega," je rekel Bortolo. — "Ubogi Renzo!" Toda ti si se zanašal name in te ne zapustim. Zares, delavec zdaj ne iščejo baš; narobe, vsakdo z veliko težavo vzdržuje svoje, da jih ne izgubi in mu podjetje ne zastane; toda moj gospodar me ima rad in ima precej blaga. In da ti povem, meni se mora zahvaliti v dobronji meri, da bi se hvalil; on je dal glavnic, jaz pa svojo spretnost, kolikor je pač je. Jaz sem prvi delavec, več, in da ti povem, jaz imam vse v rokah. Uboga Lucija Mondella! Spominjam se je, kakor bi bilo večeraj; dobra dedica! Zmerom najbolj zbrana v cerkvi, in kadar je človek šel mimo tiste njene hišice, malo zmaj vasi, z lepo smokvo, ki je gledala čez zid..."

"Ne, ne, ne govori o tem."

"Hotel sem reči, da je bilo, če je človek šel mimo hišice, vedno slišati ono motovilo, ki je brnelo, brnelo, brnelo. In ta don Rodrigo! Da tudi ko sem bil jaz še tam, je hodil po tisti cesti; toda zdaj počenja pravega vruga, kakor vidim — dokler mu Bog pustí vajeti na vratu. Torej, kakor sem ti že povedal, tudi tu ljudje malo stradajo... Saj res, kako je s tvojim tekom?"

"Jedel sem malo prej na poti."

"In kako je z novci?"

Renzo je iztegnil roko, jo približal k ustom, in narahlo pihnil prek dlani.

"Nič ne de," je rekel Bortolo; "imam že jaz, ne delaj si skrbi, kajti kmalu, kmalu, ko se stvari obrnejo, mi jih vrneš, če bo Bog hotel, in ostane ti jih tudi še kaj zate."

"Imam nekaj doma in dam si jih poslati." "Dobro. Medtem pa računaj z mojimi. Bog mi je dal dobro, zato da dobro storim, in če ne storim, in če ne storim sorodnikom in prijateljem, komu pa naj?"

"Tako sem tudi jaz rekel o Previdnosti božji!" — je vzklil Renzo ter presrečno stisnil dobremu bratranecu roko.

"Torej," je povzel ta, "v Molanu so naredili tak šunder, Zdiijo se mi malo nori. Bile so že

tudi pri nas govorce o tem, a rad bi, da mi ti o tem podrobneje pripoveduješ! Ej, to se imava dosti pomeniti. Pri nas, vidiš, se vse vrši nekoliko bolj mirno in tudi malo bolj po pameti. Mesto je kupilo dva tisoč tovorov žita od nekega trgovca v Benetkah; žito pribaja iz Turčije, toda kadar je treba jesti, se ne gleda tako natanko. Zdaj pa čuj, kaj se zgodi; zgodi se, da ravnatelj v Veroni in Bresciji zapro prehode in reko: 'Toda ne sme žito skozi. Kaj ti naredijo Bergamaščani? Pošljejo v Benetke Lorenza Torreja, nekega doktorja, pa izmed pravih, veš! Odpotoval je naglo, predstavil se je dozu in rekel: 'Kakšna misel pa je šnila v glavo tem gospodom ravnateljem? To ti je bil govor! Govor, pravijo, da bi ga lahko dali tiskati. Kaj se pravi, imeti človeka, ki zna govoriti! Brž pride povedel, da morajo pustiti žito skozi; in ne samo, da ga ravnatelj puščajo skozi, še spremstvo mu morajo dajati; in zdaj je že na poti. In poskrbeli so tudi za okolico. Giovanbatista Biava, bergamaški poslanec v Benetkah (tudi ta zmožen mož!), je dal senatu razumeti, da ljudje tudi na kmetih stradajo, in senat je dovolil štiri vaganov prosa. Tudi to je dobro za kruh. In potem — ali hočeš vedeti? — če ne bo kruha, bomo jedli prigrizek. Gospod mi je dal nekaj blaga, kakor pravim. Zdaj te povedem k svojemu gospodarju; govoril sem z njim o tebi že tolikokrat; sprejel te bo prijazno. Dobra, stara bergamaška korenina, mož širokega srca. Zares, zdaj te ni pričakoval; a ko bo slišal zgodbo... In potem: on zna računati z delavci, kajti draginja mine, podjetje pa traja. Predvsem pa te moram na nekaj opozoriti. Ali veš, kako nas tu imenujejo, kar nas je iz milanske države?"

"Kako?" "Bedake."

"To ni lepo ime." "Tako je; kdor je rojen na Milanskem in hoče živeti na Bergamaškem, ga mora v svetem miru spraviti. Če ti ljudje pravijo Milanec bedak, je to zanje prav tako, kakor če imenujejo kakega viteza presvetlega."

"To lahko rečejo onemu, mislim, ki si da tako reči."

"Dragi dečko, če nisi voljan prigrizovati bedaka pri vsakem obedu, nikar ne računaj, da boš mogel tu živeti. Moral bi imeti vedno nož v rokah in ko bi jih, recimo, zaklal dva, tri, štiri, bi nato prišel oni, ki bi zaklal tebe; potem pa — lepa reč, priti pred božji sodni stol s tremi, štirimi umori na duši!"

"Kaj pa Milanec, ki ima malo..." in tu se je potkal s prstom po čelu, kakor je bil napravil v gostilni "pri ščipu". "To se pravi, če kdo svojo obrt dobro zna?"

"Vseeno; tukaj je tudi on bedak. Ali veš, kako pravi moj gospodar, kadar govori s svojimi prijatelji o meni? — Ta bedak je bil za moje podjetje prava božja roka; da nimam tega bedaka, ne bi mo el nikamor naprej. — Taka je tu navada."

"Pa je neumna navada. In ko vidiijo, kako znamo delati (kajti končno smo mi prinesli to obrt semkaj in mi jo tu vzdržujemo), je li mogoče, da se niso poboljšali?"

"Dozdej ne; sčasoma se morda bodo, otroci, ki zdaj dorasčajo, toda za odrasle ljudi ni več pomoči; navzeli so se te napačne in je več ne opustijo. Kaj pa je to končno? Vse drugačne sio bile vljudnosti, ki so ti jih naši dragi sorodniki izkazali in so ti jih še hoteli izkazovati."

"To je pa res; če ni nič hujšega..."

"Zdaj, ko si o tem prepričan, bo vse dobro. Pojdi, greva h gospodarju, pa dobro se drži."

In reš je bilo vse dobro in se je vršilo tako natanko po Bortolovih objubah, da se nam zdi podrobno poročilo o tem nepotrebno. In bila je v resnici Previdnost božja, kajti kar se tiče blaga in denarja, ki ga je bil Renzo pustil doma, bomo brž videli, koliko se je bilo mogoče še zanašati na to.

(Daje prihodajli.)

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potestrebno kdor je od veččega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti naročnina in starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, da s in o vsakomur brezplačno, kakor tudi vse druge informacije, da s in o vsakomur brezplačno, kakor tudi vse druge informacije, da s in o vsakomur brezplačno.

SLOVENIC PUBLISHING Co. Travel Bureau 216 West 18th Street New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

PRVI ZVEZEK.

39

Bolečina! To je muka! Pojdite, Joza! Ali pa vam moram reči besedo... Zaničevanje! — zavzemi z glasom, iz katerega sem slišal solze...

13.

Ta večer svojemu prijatelju nisem mogel stopiti pred oči ter sem se zelo pozno vrnil domov. Zjutraj me zbudi glas gospe Henkel: — Šest je ura, gospod doktor, šest! — Naglo se oblečem...

Nekaj minut za tem grem k Albertu. Sedel je še pri pisalni mizi. Na njegovem obrazu je bil resen mir; toda na njegovih očeh sem mogel videti, da celo noč ni zatislil oči.

Sinoči ob dogovorjenem času sem bil tukaj, da bi vas obiskal. — Vem, moja gospodinja mi je povedala, da vas je srečala na stopnicah. Pozneje sem se ogledal v vašo stanovanju, pa ste že odšli.

Neka pozabljena zadeva me je še zvečer vodila v mesto, kjer sem se dalje zadržal. Bil sem vesel, da je šla ta laž z jezika.

Albert vstane. — Sinoči bi vas bil tako rad imel pri sebi! Tudi jaz zvečer nisem bil doma.

Da, videl sem, da so bila vaša okna temna, ko sem prišel domov. Najbrže ste se poslovili od gospoda Barke?

Pri teh besedah dvignem pokrov skrinjice za gosli, ki je stala na mizi — bila je skrinjica, katero je prejšnji večer prinesel oni mladi delavec. In gosli, ki so bile položene v temen žamet, je celo moj nevarni pogled opazil, da morajo biti gosli zelo drage.

Albert mi zelo nejevoljno odgovori na vprašanje. Naglo pogledam na uro. — Dragi prijatelj, do železniške postaje se morava peljati skoro pol ure.

Čim prej prideva od tukaj, tem ljubše mi je. — Kako pa je z vašo prtljago? Ali jo bo mogoče spraviti na kočijo?

Brez truda. — Iz spalne sobe prinese majhen kovček. — To je vse, kar bom vzel s seboj. Kar imam še obleke, je taka, da ž njo ne morem med ljudi. — In smeje se dodati: — V Monakovem bom moral najeti vsega krojača.

In ž njim boste tudi zadovoljni! — Smeje gledam vitko prijateljstvo postavlo. — Na vaši zunanosti bo napravil čudeže. Potem pa bo tudi vaša dolžnost, da s to premembo tudi spravite v sklad svojega notranjega človeka. Samo tako zaničevalno ne zategujte ust! Glavo pokonice! Greva bodočnosti nasproti! In v četrte ure morava biti pripravljena na to pot.

Najamem izvoščeka in naložimo prtljago. Na hišnem pragu se gospa Henkel poslovila od mene med ginjenostjo in solzami, gospa Schlippeke pa se poslovi od Alberta z ihtenjem, katero je bilo slišati kot kihanje.

Z voza še enkrat pogledam proti vratom. Tam še vedno stojite moja gospodinja in gospa Schlippeke, ena z izrazom dobrodušne skrbnosti, z rokami prekrižanimi na trebuhu, druga pa v globoki žalosti na rumenem obrazu: živa prispevoda debelih in suhih let.

V naglem teku vleče konj ropotajoči voz po tlaku. Albert je tih. Tako sem imel še priložnost opazovati ulice, po katerih smo se peljali. Hrepenel sem po domovini. Toda nerad sem zapustil mesto, ki se mi je prikubilo.

Ko se bližamo železniški postaji, spoznam v nekem možu, ki je hodil ob železnih vratih, že od daleč profesorja.

Gospod Barka že čaka. Dobre četrte ure boste imeli čas za pogovor. Kratki čas do odhoda vlaka morete nemoteno posvetiti njemu. Medtem pa bom kupil vozne listke in bom vse preskrbel glede prtljage.

Voz se vstavi. Skočim z voza in pozdravim profesorja; toda zanj menda nisem niti živ. Z mokrimi očmi gleda mimo mene in iztegne roke, ko je bil Albert še na vozu.

Gospod Albert! Gospod Albert! — To je bilo vse, kar je spravil gospod Barka skozi ustnice.

Molče vzame Albert starega moža pod pazduho in tako gresta v čakalnico. Pri tem pa se vidim, kako je profesor dvignil roko proti obrazu — najbrže je popravil naočnike.

Kupim vozne listke in oddam prtljago. To nisem delal posebno naglo, samo da sem dal gospodu Barki tem več časa za razgovor s svojim prijateljem.

Ko stopim v čakalnico, vidim Alberta in profesorja v živahnem razgovoru sedeti pri mizi v kotu. Nekaj korakov od njih oddaljena stoji gospica Nesti pri oknu. Približam se ji in ji ponudim roko. Uljudni nasmeh, s katerim je hotela odgovoriti na moj pozdrav, se ji ne posreči. V globoki bledbi se dvigne fini, v zadnjih tednih zelo shujšani obraz, izpod črnega pajčolana. Ko govorim z Nesti, postane pogovor med Albertom in profesorjem naenkrat glasnejši in tedaj slišim profesorjev proseti glas: — Ne, ne, tega ne morem! Samo tega ne, dragi gospod Albert! Samo tega ne!

(Dalje prihodnjik.)

Iz Slovenije.

Ravnatelj Julij Betetto petdesetletnik.

Dne 27. avgusta je dopolnil svoje 50. leto odlični gledališki umetnik, operni pevec in ravnatelj drž. konservatorija v Ljubljani Julij Betetto.

Jubilant je bil rojen 27. avgusta 1885. v Ljubljani. Osnovno šolo in gimnazije je dovršil v Ljubljani, državno glasbeno akademijo pa na Dunaju.

Od leta 1903. do 1907. je bil angažiran kot operni pevec pri tedanjem deželnem gledališču v Ljubljani, kjer je tako zaslovel, da je bil pozvan na državno dvorno opero na Dunaj, kjer je ostal od leta 1908. pa do leta

1922., ko se je zopet vrnil v Ljubljano.

Strah pred medvedom.

Iz lovskih krogov poročajo: Na Menini so se pojavili divji prešiči, na Kravcu pa gospodarji medved. Vsako leto prejme oblast pritožbe in prošnje prizadetih posestnikov, ki zahtevajo, da se nekaj ukrene proti nevarnemu škodljivcu. Medved je že na več krajih, zlasti pa na Menini, raztrgal par desetih ovc, da so se morali nekateri posestniki odpovedati ovčereji in s tem vsaj skromnemu zaslužku, ki jim ga nudijo planine.

ZBIRKA

zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

Table listing books for sale with prices. Includes titles like 'Andersonove pripovedke', 'Andrej Hofer', 'Beneška vedeževalka', etc.

Naročite jih pri: KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street :: New York, N. Y.

Te dni zjutraj je posestnik Franc Čevka iz občine Kamniške Bistrice našel na planini Košutni pod Kravcem raztrgano ovco, poleg nje v zemlji različne odtiske medvedovih šap. Zmanjkali sta še dve ovci, ki ju je medved pregнал daleč s planine in ju v samotni pobil. Na Kravcu so zasledili medveda že pred dvema mesecema, potem pa je neznano kam izginil in se zdaj vrnil. Krvoločnega kosmatinca so že lani preganjali na Jezerskem in na Menini. Iz tega je videti, da se mrečna klati po vsej dolžini Kamniških planin in naglo seli iz kraja v kraj. Najrajši pa je menda na Menini, kjer so mu pred štiri leti ustrelili tovariša.

Posestniki v Tuhijski dolini pa se morajo razen s kosmatincem boriti še z drugo nadlogo, ki jim povzroča še več škode. To so divji merjaseji, ki rijejo po poljih za krompirjem in lomijo koruzna stebala, da pridejo do slatnih storžev. Videli so jih že na več krajih, toda kljub zasledam in zasledovanju jim ne morejo do živega.

Požigalci v Slovenskih goricah gorizijo.

Prebivalci občine Cerkevčnjak in Drbetinci so v vednem strahu zaradi pogostih požigov v tamkajšnji okolici.

Pri Palcu Matiji, posestniku v Smolineh, je v poldrugem mesecu dvakrat gorelo, pri posestniku Sirku iz Slavščinje je pogorela viničarija, njegov soseda pa je našel na gospodarskem posloju napol dogorelo svečo, ki je na srečo ugasnila preden se je kaj vnelo. Poleg teh pa je bilo še več drugih požigov, ki so bili pa vedno najavljene z grozilnimi pismi, ki jih tamkajšnji posestniki še vedno dobivajo. Doslej je prejelotaka pisma že 18 posestnikov. Ljudje so zaradi tega v vednem strahu, posebno pa prejmniki pisem. Uredili so stalno nočno stražo. Orožništvo zadevo z največje naglice raziskuje. Aretirani so bili doslej trije osumljeni ter izročeni sodišču, ki jih je pa po zaslišanju izpustilo. Upati pa je, da bo zločinec kmalu v rokah pravice.

ŽIVE ČLOVEŠKE PLEMENICE

Mnenje o Abesiniji se je na mah obrnilo: prej se ne nam Abesiniji smilili in vse časopisje (razen laškega) je pisalo o njih sočutno in prijazno in kakor da so brihtni, kulturni, vsaj — civilizirani ljudje — kristjani. Zdaj — čez noč — smo začeli dati z drugimi očmi in: Abesiniji so vse kaj drugega ko sočutja in usmiljenja vredni! (Kaj je neki res?) Oglašajo se pisci, ki so bili v Abesiniji in ki dajejo taka poročila, da se človeku lasje ježijo. Tak članek je v teh dneh izšel v nekem listu in pove:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU 110 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PISITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POČVANJE

SHIPPING NEWS

- Shipping schedule list: 14. septembra: Lafayette v Havre, Conte Grande v Trst; 17. septembra: Bremen v Bremen; 19. septembra: Berengaria v Cherbourg; 21. septembra: Ile de France v Havre; 24. septembra: Rex v Genoa; 25. septembra: Washington v Havre; 26. septembra: Champlain v Havre, Aquitania v Cherbourg; 27. septembra: Europa v Bremen; 3. oktobra: Majestic v Cherbourg; 4. oktobra: Bremen v Bremen; 5. oktobra: Lafayette v Havre, Conte di Savoia v Genoa; 9. oktobra: Manhattan v Havre, Normandie v Havre; 11. oktobra: Berengaria v Cherbourg; 15. oktobra: Europa v Bremen; 17. oktobra: Aquitania v Cherbourg; 19. oktobra: Rex v Genoa, Ile de France v Havre

- 23. oktobra: Washington v Havre, Normandie v Havre; 25. oktobra: Majestic v Cherbourg, Roma v Trst; 31. oktobra: Bremen v Bremen

JESENSKI OBISK SLOVENIJE

(JUGOSLAVIJE) To je najbolj prijeten čas leta, da ga preživite tam, ko je letina pospravljena in ni konca jesenskih svečanosti. IZBERITE SI ENEGA TEH RAZKOŠNIH PARNIKOV (Preko Cherbourga) BERENGARIA MAJESTIC 11. okt.; 31. okt. 3. okt.; 25. okt. AQUITANIA 26. sep.; 17. okt. Potniki tretjega razreda so v kabinah divnega Turističnega Razreda; ali na teh velikih motorih ladjah preko Havre BRITANNIC GEORGIC 19. okt. 5. okt.; 2. nov.

BOŽIČNI IZLETI PODVOJSTVOM MAJESTIC — 6. decembra BERENGARIA—14. decembra

Za podrobnosti vprašajte pri: FRANK SAKSER, Jr., Potniški oddelek 'Glas Naroda' 216 W. 18th St., New York LEO ZAKRAJŠEK General Travel Service, Inc. 302 E. 72nd St., New York GUNARD WHITE STAR

Abesinija je nesrečna dežela, ki jo vlada neka klika, ki se okorišča z najslabšimi lastnostmi Abesincev. Saj ni, da bi rekel, da so vsi ljudje ondi hudobni, leni in zahrbtni — čeprav jih je po izkušnjah — mnogo. Tudi v Abesiniji je nekaj delavnih in pridnih plemen. Ti se pa ne morejo prav nič upirati in se voljno vdajajo slehernemu opravilu. A manjšina, ki je s spletkami prišla na vrh, prav dobro živi. Ta manjšina zatira pridne delavce (ko povsod!), jih pokvarja in jim odjema neznatne dohodke. Kaj sledi iz tega? Nekega dne zavrzete vsi ti svoje orodje in se začne kot roparji potepati. Na take ljudi se opira neguševa vlada. Iz takih ljudi je sestavljena cesarska garda.

Abesinija je na papirju razdeljena na dežele, ki jih vladajo "rasi"; resnično pa je neguš neomejeni in absolutni vladar. Male province morajo dajati hude davke in tudi — človeško blago. Ko je zetev, so po Abesiniji žaloigre brez primere. Z bičem naganjajo tlačane na delo. Kar pustijo kobilice, ki vsako leto uničijo skoraj vse, to vzamejo še rasi in neguš, ki vza-

mejo že vnaprej 30 odstotkov pridelkov. Nato pridejo vražasti svečeniki po bero. Slednjic se prikaže se poglavar okraja (okrajni načelnik) in nazadnje hudobni, leni in zahrtni — čeprav jih je po izkušnjah — mnogo. Tudi v Abesiniji je nekaj delavnih in pridnih plemen. Ti se pa ne morejo prav nič upirati in se voljno vdajajo slehernemu opravilu. A manjšina, ki je s spletkami prišla na vrh, prav dobro živi. Ta manjšina zatira pridne delavce (ko povsod!), jih pokvarja in jim odjema neznatne dohodke. Kaj sledi iz tega? Nekega dne zavrzete vsi ti svoje orodje in se začne kot roparji potepati. Na take ljudi se opira neguševa vlada. Iz takih ljudi je sestavljena cesarska garda.

Abesinija je na papirju razdeljena na dežele, ki jih vladajo "rasi"; resnično pa je neguš neomejeni in absolutni vladar. Male province morajo dajati hude davke in tudi — človeško blago. Ko je zetev, so po Abesiniji žaloigre brez primere. Z bičem naganjajo tlačane na delo. Kar pustijo kobilice, ki vsako leto uničijo skoraj vse, to vzamejo še rasi in neguš, ki vza-

Griaule, znani etnolog, je pisal o tem, kako včasih v Abesiniji kar tako obsodijo koga na smrt. Saj ni, da bi pravili, kako je strašno trpinčenje ljudi, ki jih tudi žive sežigajo. Zdi se ti ko privid iz pekla. Najbolj strašno je pa to, kako pleše blazno ljudstvo okrog žive človeške plamenice. Glede na sužnost je tako, da prav cvete v Abesiniji. Neskončno žalostna so poročila o tem poglavju iz dežele, ki životari še kar v srednjem veku in ki je brez vsakršne kulture in sočutja s človekom. Ali je torej res, da bi Italija Abesinijo — osvo-

STARA IGRA BOGATE KOMPANIJE

Štražniki Standard Oil Company v Californiji so obtožili osem pristaniških delavcev, ki jih vidite na sliki, da so imeli tekotom zadnjega štrajka pri sebi dinamit. Zaposleni so bili na ladjah, ki prevažajo olje. Take obdolžbe niso nič novega. Njihova edina svrha je, očrniti štrajkarje.